

венската планина такъв топоним с много активна позиция е споменатият Кушбунар.

За мястото и функциите му в пространството на Сливенската планина и за културната и историческа информация, свързана с него беше казано. Тук само искам още веднъж да подчертая, че Кушбунар е на билото на планината и е високото място в пространствената опозиция горе-долу. То е и най-високата точка, върхът във вертикалния вариант на хайдушкото пространство. То е хайдушкото сборище, утвърдило се като такова паралелно с центророрганизиращите му функции в пространството на Сливенската планина и до късното революционно време на Априлското въстание, когато е определено за сборище на въстаниците от Втори Сливенски революционен окръг.⁶²

Може да се каже, че според фолклорната хайдушка история, няма хайдутин или хайдушка дружина от Сливенско, които да не са свързани с Кушбунар, да не са били там. Или може би е по-точно да се каже, че за да стане някой хайдутин, за да „стане“ хайдушката дружина задължително трябва да се отиде на Кушбунар. Само там може да придобият този статус - първо, защото е хайдушко сборище и второ - защото е хайдушкото сборище, със смисъл и функция на център на хайдушкото пространство в Сливенската планина заедно с всички вярвания и представи за него. Задължителното във фолклорната хайдушка история „отвеждане“ на хайдутина там е показателно за това.

Около Кушбунар, в различен периметър, върху реалното пространство се проекцират множество хайдушки топоними, битувачи във фолклорната хайдушка история или такива, които по един или друг начин са свързани с хайдутини. Непосредствено около него се намират известните в преданията и песните Хайдушката пещера, Керемидената къшла, Гунчов кайнак, Равна река, Архангела, Хайдушки кладенец, пещерата на Панайот Хитов, Харамията, малко на север-Габерова поляна, Руйна /Хитевото/, на северозапад - връх Българка, Изворите на Камчия, Хайдут тепе, Агликина поляна. А от Сливен към Кушбунар /от долу към горе/ води прочутата и досега Хайдушка пътека. В източната